Приложение №4

ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ПО МЕХАНОЕЛЕКТРОТЕХНИКА – гр.ЛОВЕЧ

ПРОГРАМА ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА РАННОТО НАПУСКАНЕ НА УЧИЛИЩЕ

Програмата е част и Приложение №4 от Стратегия за развитие на Професионална гимназия по механоелектротехника за периода 2023 – 2028г.

Програмата за превенция на ранното напускане на училище е част от училищната политика във връзка с прилагане на Механизма за съвместна работа на институциите по обхващане, включване и предотвратяване на отпадането от образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст, приет с ПМС № 100/08.06.2018 г., изм. и доп. ПМС 259/14.10.2019 г. (обн., ДВ, бр. 82 от 18.10.2019 г.) и Стратегия за развитие на Професионална гимназия по механоелектротехника за периода 2023 – 2028г., както и в други национални, областни, общински и училищни политики с такава насоченост.

I. ИДЕНТИФИКАЦИЯ НА ПРОБЛЕМА

Рискове:

Преждевременното напускане на училище води до нарастване на рисковете от социално изключване, застрашава сигурността и стабилността на обществото и е предпоставка за влошаване на качеството на живот на сегашното и на следващите поколения. Здравният статус и достъпът до ресурси и услуги, които могат да осигурят по- добър стандарт и продължителност на живота в добро здраве и благосъстояние, са в пряка зависимост от получената по-висока степен на образование. Посочените последствия са показателни за мащаба и степента на негативното влияние на преждевременното напускане на училище върху индивидуалните съдби на пряко засегнатите и благосъстоянието на техните семейства, върху възможностите за развитие на техните общности и върху цялостното социално-икономическо развитие на страната в средносрочен и дългосрочен план, поради което данните за дела на преждевременно напусналите образователната система в България не трябва да успокояват, а да насърчават изпълнението на всеобхватна и интегрирана политика за превенция на явлението, както и за неговото преодоляване там, където съществува.

Настоящата Програма конкретизира изброените стратегическите и нормативни документи в три основни направления:

Превенция на преждевременното напускане на училище в ПГМЕТ чрез:

- анализ на причините, водещи до отпадане от училище и напускане на образователната система,
- идентифициране на рисковите фактори за преждевременното напускане на училище с оглед ограничаване на последиците от тях и
- плануване на политики и мерки за преодоляване на рисковите фактори от отпадане;

Интервенция срещу преждевременното напускане на училище чрез:

- Повишаване участието и ангажираността на родителите.
- Утвърждаване на индивидуалното и групово наставничество
- Кариерно ориентиране и консултиране.

Политики за **компенсиране** на ефекта от преждевременното напускане на училище

- Създаване на подходящи условия за реинтегриране в образователната система на преждевременно напусналите я
- завръщане на преждевременно напусналите училище към формалната система на образование и обучение чрез използването на различни форми на обучение;
- участие на преждевременно напусналите училище в курсове за огрмотяване, допринасящи за социална интеграция и включване в пазара на труда;
- популяризиране на възможностите за учене в клубове, библиотеки, читалища, младежки информационно-консултантски центрове, регионални и местни центрове;
- Кариерното ориентиране и консултиране съдействат за информиран избор на образователен и професионален път от семейството и детето, засилват мотивацията за оставане в училище и придобиване на образователна степен.

Причини за отпадане от училище:

Причините за преждевременното напускане на училище могат да бъдат класифицирани няколко основни категории.

1. Икономически причини
2. Социални причини;
3. Образователни причини;
4. Етнокултурни причини;
5. Институционални причини;
6. Причини, свързани със здравния статус;
7. Психологически причини.

Социално-икономически причини: ниски доходи, лошото качество на живот на определени социални слоеве, поради задължение да гледа по – малкия си брат/сестра, използване на детето като трудов ресурс;

Образователните причини: слаб интерес към учебния процес и произтичащото от него нежелание да се посещава училище, затруднения при усвояването на учебния материал, наличие на конфликтни отношения със съученици и/или учители и др. ;

Етнокултурни причини: по – ниска ценност на образованието, по ранното встъпване в брак и др. ;

Психологически причини: неувереност в себе си, чуство за неуспех, отчуждение от натрупания училищен опит и др.

Институционални причини; като такива могат да квалифицират недостатъчно координираният подход между различните служби и специалисти на национално, регионално, местно и училищно ниво за справяне с преждевременното напускане на училище и др.;

Политиките и мерките, които ПГМЕТ - Ловеч предприема за преодоляване на причините за отпадане са подчинени на националните, областни и общински стратегически мерки като се отчита спецификата на образователната институция и нуждите от подкрепа на всяко дете.

II. ПРИНЦИПИ НА ПРОГРАМАТА ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА ОТПАДАНЕТО НА УЧЕНИЦИ

Програмата за превенция на отпадането на деца се базира на основни принципи на включващото образование:

- Всяко дете има право на образование и трябва да има равен достъп до образование
- Извеждане правата и интересите на учениците като приоритет.
- Равнопоставеност, недопускане на дискриминация и приобщаване на всеки ученик.
- Съхраняване на етнокултурното многообразие.
- Насърчаване придобиване на компетентности, необходими за успешна личностна и професионална реализация.
- Зачитане и приемане на индивидуалността и уникалността на всеки ученик.
- Гарантиране подкрепа на личностното развитие.
- Осигуряване на сътрудничество между всички участници в процеса на приобщаващото образование.

III. ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА

1. Ограничаване отпадането от училище и намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система чрез провеждане на целенасочена и ефективна училищна политика и координирани действия и мерки.
2. Осигуряване на институционална подкрепяща среда спрямо ученици в риск от отпадане чрез създаване на положителни нагласи към образователния процес, изграждане на мотивация за посещение на училище и участие в живота на училищната общност.
3. Насърчаване и подкрепа на всеки ученик за интелектуалното, емоционалното, социалното, духовно-нравственото и физическото му развитие в съответствие с възрастта, потребностите, способностите и интересите му.
4. Ранно откриване на заложбите и способностите на всеки ученик и насърчаване на развитието и реализацията им и формиране на устойчиви нагласи и мотивация за учене през целия живот.

IV. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

1. Недопускане на ученици, отпаднали от училище или преждевременно напуснали образователната система.
2. Създадени условия и повишена мотивация за посещение на училище.
3. Подобряване на учебните резултати и осигуряване на своевременна и адекватна образователна подкрепа за развитието на учениците, включително на ученици от уязвими групи.

V. ИНДИКАТОРИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ

1. Намаляване на отсъствията по уважителни и неуважителни причини с 10 % в сравнение с предходната учебна година:
   1.1. брой отсъствия в края на срока/учебната година;
   1.2. брой санкционирани ученици за отсъствия;
   1.3. брой ученици с 5 и повече отсъствия по неуважителни причини;
   1.4. брой ученици, положили изпити за определяне на срочна и/или годишна оценка по учебни предмети поради допуснати отсъствия

2. Подобряване на учебните постижения на застрашените ученици.
3. Брой ученици в риск от отпадане, включени в училищни дейности.
4. Брой родители, на които е оказана институционална подкрепа.

VI. ФИНАНСИРАНЕ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОГРАМАТА

1. От бюджета на училището.
2. Целеви средства за осигуряване на:
   2.1. учебници на учениците от VIII - XII клас;
   2.2. безплатен транспорт за пътуващите ученици до завършване на средно образование;
   2.3. стипендии - ученици след завършване на основно образование

VII. МЕРКИ И ПОЛИТИКИ ЗА ПРЕВЕНЦИЯ И ПОДКРЕПА НА УЧЕНИЦИТЕ. ОСИГУРЯВАНЕ НА ПОЗИТИВНА ОБРАЗОВАТЕЛНА СРЕДА		
Дейности за реализиране на мерките и политиките	**Изпълнител/и**	**Срок**
1. ПРЕВЕНЦИЯ И ПОДКРЕПА НА УЧЕНИЦИТЕ. ОСИГУРЯВАНЕ НА ПОЗИТИВНА ОБРАЗОВАТЕЛНА СРЕДА		
1.1. Определяне на участници в екипи за обхват съгласно Механизма за съвместна работа на институциите по обхващане, включване и предотвратяване на отпадането от образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна	Директор	Октомври 2023г.
1.2. Сформиране на училищни екипи за подкрепа на личностното развитие на ученици в риск съгласно разпоредбите на ЗПУО и Наредбата за приобщаващото образование.	Директор	При необходимост през учебната година
1.3. Прилагане на нови подходи в работата с родителите: - участие в дейността на обществения съвет; - алтернативни родителски срещи;	Класни ръководители	През учебната година
1.4. Включване в плана на класните ръководители на дейности за превенция на отпадане и работа с ученици в риск и техните родители.	Класни ръководители	Септември, 2023
1.5. Включване на учениците в риск от отпадане в специфични училищни дейности: - за изява на творческия им потенциал - училищни празници, състезания, конкурси и др.; - инициативи, насочени към гражданско, екологично, патриотично възпитание; - свободен достъп до училищна спортна база; - за кариерно ориентиране и консултиране - за превенция на рисковете и здравословни житейски избори	Ръководители на групи, учители	През учебната година

1.6. Дейности на ученическите класни съвети в подкрепа на ученици в риск от отпадане вкл. и по подхода „Връстници обучават връстници“.	Педагогически съветник, Класни ръководители	През учебната година
2. ИНСТИТУЦИОНАЛНИ ДЕЙНОСТИ		
2.1. Повишаване на уменията на педагогическите специалисти за: - работа с ученици с различни обучителни затруднения; - успешно взаимодействие между училището и семейството.	Учители	Съгласно плана за квалификация
2.2. Осигуряване на безплатен транспорт на всички пътуващи ученици до завършване на средно образование.	Педагогически съветник	Класни ръководители
2.3. Изплащане на стипендии при условията и по реда на ПМС № 328 от 21.12.2017 г. за условията и реза за получаване на стипендии от учениците след завършено основно образование (Обн. - ДВ, бр. 103 от 28.12.2017 г., в сила от 28.12.2017 г.; изм. и доп., бр. 12 от 08.02.2019 г., в сила от 08.02.2019 г.)	Комисия стипендии	През учебната година
2.4. Консултиране на учениците в риск и родителите им относно възможностите за продължаване на обучението във форми, различни от дневна форма на обучение.	Педагогически съветник	През учебната година
2.5. Ежемесечно подаване на информация в НЕИСПУО за допуснатите от учениците отсъствия по неуважителни причини.	Класни ръководители, Определено длъжностно лице за работа в ИСРМ	До 4 -то число на месеца

2.6. Обхват на учениците, подлежащи на задължително училищно обучение до 16-годишна възраст: - отразяване на движението на учениците; - проследяване на преместването, писма от/до приемащите училища и съответните общини.	Директор, ЗДУД	През учебната година
2.7. Съвместни дейности с Обществения съвет: - провеждане на родителски срещи за запознаване със законовите разпоредби, права, задължения и отговорности на всяка от страните по изпълнение на държавната политика за ограничаване на отпадането от училище и намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система.	Директор, Обществен съвет	През учебната година
2.8. Контрол по спазване на задълженията на учителите по регистриране на отсъствията на учениците, посещаемостта на учебните часове и извънучебните дейности.	Директор ЗДУД	Ежемесечно
2.9. Контрол по спазване на задълженията на класните ръководители за оформяне и отчитане на отсъствията на учениците.	Директор ЗДУД	Ежемесечно
2.10. Осигуряване на подкрепа на класни ръководители и учители в работата с ученици в риск: - консултации със специалисти и експерти от Д „СП“, МКБППМН, МВР-ДПС и др.	Педагогически съветник	През учебната година
2.11. Извършване на своевременна оценка на риска от отпадане и адекватна реакция спрямо ученици, застрашени от отпадане.	Класни ръководители	През учебната година
2.12. Работа с родителите, които не осигуряват присъствието на децата си в училище: - информиране и консултиране на родителите по изпълнение на задълженията за осигуряване присъствието на децата им в училище, отговорности и превенция; - сключване на споразумение между училището и родителите, в което се фиксират ангажиментите на страните по превенция на отпадането.	Директор, ЗДУД, Класни ръководители	При необходимост